<u>കൊറോണ - ഇംപാക്ട്</u>

''ഇതേതിരുൾക്കുഴി മേലുരുളട്ടെ, വിടില്ല ഞാനീ രശ്മികളെ''

മലയാളത്തിന്റെ പ്രിയകവി ഇടശ്ശേരി ഗോവിന്ദൻ നായരുടെ വരികളാണിത്. വീഴ്ചകളിൽ നിന്നും തകർച്ചകളിൽ നിന്നും പുതിയ പാഠങ്ങളുൾക്കൊ ് ഉയിർത്തെഴുന്നേൽക്കുക എന്നതാണ് മനുഷ്യനെ മുന്നോട്ട് നയിക്കുന്നതിൽ പ്രധാനമെന്ന് പറയാം. ലോകമാകെ കൊറോണ പടർന്ന ഭീതിദമായ സാഹചര്യത്തിലും മനുഷ്യനെ നയിക്കുന്നത് ഇരുളിൽ ബാക്കി നിൽക്കുന്ന, പ്രതീക്ഷയുടെ പ്രകാശരശ്മികളാണ്. ആ ചെറുവെട്ടത്തിൽ മനുഷ്യൻ നേടിയ പുതിയ അനുഭവങ്ങളും പുതിയ പാഠങ്ങളും എളുതല്ല.

രോഗത്തെ കുറിച്ചുള്ള ജാഗ്രതയും ആരോഗ്യത്തിലും ശുചിത്വത്തിലുമുള്ള ശ്രദ്ധയും തന്നെയാണ് ഏറ്റവും പ്രധാനം. മാസ്ക് ധരിക്കുന്നവരെയോ മൂക്കും വായും മൂടികെട്ടുന്നവരെയോ വിചിത്രമായി ക ിരുന്ന നമ്മളിന്ന് അത് ഏറ്റവും നല്ല സുരക്ഷാമാർഗ്ഗമായി കാണുന്നു. രോഗങ്ങളെ കുറിച്ചുള്ള അനാവശ്യ ആശങ്കകൾ മാറ്റി, ഏറ്റവും അത്യാവശ്യത്തിന് മാത്രം ആശുപത്രികളെ ആശ്രയിച്ചുള്ളൂ. കൈകൾ കഴുകുന്നതിൽ ശ്രദ്ധാലുക്കളായി. പൊതുസ്ഥലങ്ങളിൽ തുപ്പുന്നതിലും മൂത്രമൊഴിക്കുന്നതിലും ഒരു അപാകതയും കാണാതിരുന്നവർ ഇന്ന് അത് സ്വയം തിരുത്താനും മറ്റുള്ളവരെ ബോധവത്കരിക്കാനും തുടങ്ങിയിട്ടു ്. വ്യക്തിശുചിത്വവും സാമൂഹിക അകലവും ദൈനംദിന ജീവിതത്തിന്റെ മുഖമുദ്രകളായി കഴിഞ്ഞു.

ലോക്ക്ഡൗൺ കാലം കൊ ുവന്നത് അറുതിയുടേയും ആശങ്കയുടേയും നാളുകൾ മാത്രമായിരുന്നില്ല. തിരക്കിട്ട് ഓടിയിരുന്ന മനുഷ്യരിൽ നിന്ന് തന്നെയും തന്റെ ജീവിതപരിസരങ്ങളേയും കുറിച്ച് ആഴത്തിൽ ചിന്തിക്കാൻ, തന്റെ തന്നെ കഴിവുകളെ തെളിച്ചെടുക്കാൻ ഉള്ള അവസരമായി ഈ കൊറോണക്കാലം മാറി. ക്രിയാത്മകമായ ഇത്തരം ഇടപെടലുകൾ സമൂഹത്തിലാകെ പ്രസരിച്ചതാണ് കൊറോണപ്രതിരോധത്തിന്റെ ഒരു 'കേരള മോഡൽ' സാധ്യമാക്കിയത്. സന്നദ്ധപ്രവർത്തകരായി കേരളഗവൺമെന്റിനെ പിന്തുണയ്ക്കാൻ പതിനായിരങ്ങൾ തയ്യാറായത് ഭാവിയുടെ ശുഭസൂചകം തന്നെയാണ്. കമ്മ്യൂണിറ്റി കിച്ചണുകൾ വഴിയും അല്ലാതെയും സംഘടിതമായും ഒറ്റയ്ക്കും ഓരോരുത്തരും അവരാൽ കഴിയും വിധം സഹായഹസ്തവുമായി ഉണർന്നി

രുന്നു. ശ്രീ നാരായണഗുരു സഹോദരൻ അയ്യപ്പനെ കുറിച്ചു പറഞ്ഞ പോലെ പ്രവൃത്തിയിൽ ദൈവമു ന്ന് പറയാവുന്ന വിധം ആചാരാനുഷ്ഠാനങ്ങളേക്കാൾ സഹാനുഭൂതിയിലും സഹായസന്നദ്ധതയിലും ദൈവികത ക ത്തുകയായിരുന്നു നമ്മൾ. മാനവസേവനമാണ് മാധവസേവനം എന്നാണല്ലോ വിവേകാനന്ദസ്വാമിജിയും പറഞ്ഞത്. ജാതിമതദേശാദികൾക്ക് അതീതമായ മാനവികതയാലാണ് നമ്മളീ ദുരിതകാലത്തെ അതിജീവിക്കുന്നത്.

ഭക്ഷ്യധാന്യങ്ങളുടേയും പച്ചക്കറികളുടേയും കാര്യത്തിൽ സ്വാശ്രയത്വം കൈവരിക്കേ തു ് എന്ന് ഓരോ കുടുംബത്തിനും തോന്നിയ കാലമായികൂടി ഇത് മാറി. ഓരോരുത്തരും അവരവരുടെ വീട്ടുപരിസരങ്ങളിൽ ആവുന്ന കൃഷികൾ ചെയ്യാൻ സന്നദ്ധരായി എന്നതു വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ട കാര്യമാണ്. തരിശുഭൂമികൾ കൃഷിയിടങ്ങളായി മാറ്റിയ യുവാക്കൾ നാളെയുടെ ഊർജ്ജമാണ്. കപ്പയും മാങ്ങയും ചക്കയും ചക്കകുരുവും ചീരയും മുരിങ്ങയിലയും എന്നുവേ കേരളീയരുടെ തനതുഭക്ഷണവിഭവങ്ങളെല്ലാം തീൻമേശകളിലേക്ക് തിരികെയെത്തി. ജങ്ക് ഫുഡ്സിനു പിന്നാലെ പോയിരുന്നവർ സ്വന്തം തൊടിയിലെ പ്രകൃതിവിഭവങ്ങളിലേക്ക് തിരിയുകയും കേരളത്തിന്റെ കാർഷികസംസ്കൃതിയെ പുതിയമട്ടിൽ പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു.

ലോക്ക്ഡൗൺ കാലത്തെ പ്രകൃതിയേയും പരിസ്ഥിതിയേയും കുറിച്ചും ഏറെ ചർച്ചകളു ായി. കൊറോണവ്യാപനത്തെ തുടർന്ന്, ചൈനയിൽ ലോക്ക്ഡൗൺ പ്രഖ്യാപിച്ചതിനു ശേഷം വുഹാൻസിറ്റിയുടെ വായുമലിനീകരണത്തിൽ വന്ന മാറ്റത്തിന്റെ ഒരു മാപ്പ് യൂറോപ്യൻ സ്പേസ് ഏജൻസിയും നാസയും പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരുന്നു. വാഹനങ്ങളും ഫാക്ടറികളും പുറന്തള്ളുന്ന നൈട്രജൻ ഡൈയോക്സൈഡിൽ വന്ന ഗണ്യമായ കുറവ് അതിൽ കാണാം. ഡൽഹിയുടെ അന്തരീക്ഷത്തിലെ കാർബണിന്റെ അളവിലും കുറവു ായതായി റിപ്പോർട്ടുകൾ വന്നിരുന്നു. മത്സ്യബന്ധനത്തിന്റെ തോത് കുറഞ്ഞപ്പോൾ മത്സ്യവിഭവങ്ങളും വർദ്ധിച്ചു. വനനശീകരണം കുറഞ്ഞു. മയിലുകൾ വീട്ടുവളപ്പിലും റോഡുകളിലും വിരുന്നെത്തിയ ചിത്രങ്ങൾ സൂചിപ്പിക്കുന്നത് പ്രകൃതി അതിന്റെ സ്വാഭാവികഇടങ്ങളെ അന്വേഷിക്കുന്നുവെന്നതാണ്. തുടർന്നും പരിസ്ഥിതിസൗഹാർദ്ദപരമായി തന്നെ നമുക്ക് തുടരാൻ കഴിയണം.

കേവലമായ തിരിച്ചുപോക്കുകളല്ല ഇവിടെ സംഭവിക്കുന്നത്. തൊഴിൽ മേഖലകളിലും തൊഴിലിടങ്ങളിലും പ്രതിസന്ധി രൂക്ഷമായ കാലം കൂടിയാണ് ഇത്. ഈ പ്രതിസന്ധിയെ പലരും പല മട്ടിൽ തരണം ചെയ്യാൻ ശ്രമിച്ചുകൊ ിരിക്കുകയാണ്. അതിന്റെ

ഭാഗമായി സാങ്കേതികമായി ഏറെ മുന്നേറാനുള്ള ശ്രമത്തിലാണ് നമ്മളോരോരുത്തരും. കോവിഡ് ഭീതി നീളുമെന്ന വാർത്തകൾ നമ്മളോരുരുത്തരേയും സാങ്കേതികമായി മുന്നേറാൻ പ്രേരിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. ഓൺലൈനായും ഇന്റർനെറ്റിന്റെ സഹായത്തോടെയും പുതിയ തൊഴിൽ സാധ്യതകൾ ക‌െ ത്തിക്കൊ ിരിക്കുകയാണ്.

വിവാഹാദി ആഘോഷങ്ങളിൽ വന്ന മാറ്റവും നിസ്സാരമല്ല. ഇത്രനാളും നമ്മൾ കൊ ു നടന്ന പല ധാരണകളും പൊളിച്ചെഴുതികൊ ് വളരെ ലളിതമായി ഒരു പുതിയ ജീവിതസന്ധിയിലേക്ക് കടക്കുന്ന മുഹൂർത്തമായി വിവാഹം മാറി. ജീവിതക്രമ ങ്ങളിലേയും കാഴ്ചപ്പാടുകളിലേയും ഇത്തരം മാറ്റങ്ങളെല്ലാം വരുംകാലങ്ങളിൽ നമ്മുടെ സാമ്പത്തികവിനിമയങ്ങളിലും സാമൂഹികജീവിതത്തിലും വലിയ മാറ്റങ്ങളു ാക്കുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കാം.

ഏത് പ്രതിസന്ധിയേയും തരണം ചെയ്യുമെന്ന ആത്മവിശ്വാസത്തിലാണ് തിരികെയെത്തുന്ന പ്രവാസികളെ സ്വീകരിക്കാൻ നമ്മൾ തയ്യാറെടുക്കുന്നതും. ജീവിത ത്തിന്റെ വലിയൊരു കാലം അവർ ചിലവഴിച്ചത് നമ്മുടെ നാടിന്റെ സാമ്പത്തികോന്നമന ത്തിനും വേ ിയാണ്. അതിനാൽ തന്നെ മാറുന്ന സാഹചര്യങ്ങളെ എങ്ങനെ അനുകൂല മാക്കാമെന്ന് കൂട്ടായി തന്നെ ആലോചിച്ച് പ്രാവർത്തികമാക്കേ തു ്.

ഏത് മഹാവിപത്തിനേയും നേരിടാൻ പോന്ന കരുത്ത് മനുഷ്യമനസ്സിനു െ ന്നിരിക്കെ അനുഗുണമായ മാറ്റങ്ങളിലൂടെ നമ്മൾ അതിജീവിക്കുക തന്നെ ചെയ്യുമല്ലോ!